

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Wolfke - Kobzar (spr.)
Sędziowie:	SSA Ewa Głowacka SSA Anna Guzińska
Protokolant:	Małgorzata Kurek

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **W. B.**

przeciwko (...) **S.A. we W.**

o uchylenie uchwały zgromadzenia akcjonariuszy

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 22 maja 2013 r. sygn. akt X GC 215/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej 270 złotych kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód W. B. domagał się uchylenia lub stwierdzenia nieważności uchwały (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. we W. z 30.11.2011 r. w sprawie przymusowego wykupu akcjonariuszy mniejszościowych. Powód wskazał, że nie został powiadomiony pisemnie

o Zgromadzeniu i dlatego w nim nie uczestniczył. O uchwale dowiedział się dopiero

13 kwietnia 2012 r., zaś wiedzę o przyczynach jej podjęcia powziął z pisma

17 kwietnia 2012 r., wystosowanego przez pozwaną Spółkę w odpowiedzi na jego zapytanie. Powód – jako właściciel

14.640 akcji – uważa uchwałę za sprzeczną

z dobrymi obyczajami i dla niego krzywdzącą, a nadto za naruszającą zasadę równego traktowania akcjonariuszy, ponieważ wykup realizowano tylko wobec niektórych z nich, za cenę znacznie poniżej wartości rynkowej akcji.

Pozwana Spółka wniosła o oddalenie powództwa zarzucając brak po stronie powoda legitymacji do zaskarżenia uchwały. Zdaniem pozwanej, nie zostały też spełnione przesłanki skutecznego zaskarżenia uchwały, podjętej dla

uporządkowania struktury akcjonariatu i podniesienia sprawności funkcjonowania organów Spółki. Pozwana również podniosła, że twierdzenie o wykupie akcji po cenie znacznie niższej od rynkowej jest gołosłowne i niesprawiedliwe.

Sąd Okręgowy ustalił:

W Monitorze Sądowym i Gospodarczym z 3 listopada 2011 r. Spółka ogłosiła zwołanie na 30.11.2011 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, którego porządek obrad obejmował podjęcie uchwały o przymusowym wykupie akcji na zasadzie art. 418 § 1 i nast. ksh oraz uchwały o wyborze biegłego dla ustalenia ceny wykupu. W ogłoszeniu poinformowano m. in., że na żądanie będą udostępnione materiały związane z porządkiem obrad. Zgromadzenie odbyło się w terminie

i miejscu podanym we ogłoszeniu. Podjęto na nim uchwałę (...) o przymusowym wykupie oznaczonych akcji serii (...), należących do akcjonariuszy mniejszościowych, reprezentujących 2,16% kapitału zakładowego. Wykupu miał dokonać większościowy akcjonariusz – (...) z siedzibą w M.. Uchwała była podyktowana dążeniem do pozostawienia w Spółce aktywnych pracowników i plantatorów, związanych ze Spółką rocznymi umowami kontraktacyjnymi.

W podjętej na tym samym Zgromadzeniu uchwale (...) wybrano biegłego rewidenta ((...) Sp. z o.o.) dla ustalenia ceny akcji.

Ogłoszenie o treści uchwały (...) opublikowano 30 grudnia 2011 r.

(...) wyceniła jedną akcję na 2,34 zł, posługując się metodą dochodową, bazującą na prognozie przyszłych dywidend.

Umowa pozwanej Spółki przewiduje publikację ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym jako sposób zwołania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy.

Przy takich ustaleniach Sąd Okręgowy podzielił zarzut braku legitymacji czynnej powoda wskazując, że nie uczestniczył w prawidłowo zwołanym Zgromadzeniu, zaś skarżona uchwała była objęta porządkiem obrad.

Sąd Okręgowy nie dopatrywał się także merytorycznych przesłanek uchylecia lub stwierdzenia nieważności uchwały.

Wyrokiem z 22.05.2013 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz Spółki 377 zł kosztów procesu.

Powód zaskarżył wyrok, wnosząc o jego zmianę przez uwzględnienie żądań pozwu bądź o uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W apelacji powód zarzucił:

- naruszenie art. 422 § 2 pkt 3 i 4 ksh przez błędną interpretację i wadliwe przyjęcie, że powód nie jest legitymowany do zaskarżenia uchwały,

2. naruszenie art. 20 ksh przez nieuwzględnienie zasady równego traktowania akcjonariuszy,

3. naruszenie art. 277 kpc w zw. z art. 278 kpc przez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego dla ponownej wyceny wartości umorzonych akcji.

Pozwana domagała się odrzucenia apelacji wskazując, że wskutek niedoręczenia pełnomocnikowi pozwanej odpisu wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku wniosek ten podlegał zwrotowi, a w konsekwencji powód wniósł apelację z opóźnieniem.

W późniejszej odpowiedzi na apelację pozwana ponowiła wniosek o jej odrzucenie. Alternatywnie wniosła o oddalenie apelacji i w obu przypadkach zażądała kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Wniosek o odrzuceniu apelacji nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela dominujący w orzecznictwie i piśmiennictwie pogląd o niestosowaniu nieobowiązującego już w dacie wnoszenia pozwu art. 479° kpc i analogicznie brzmiącego art. 132 § 1 kpc do wniosku o uzasadnienie wyroku. Zasadny jest natomiast wniosek pozwanej o oddalenie apelacji.

Pierwszorzędną kwestią w sprawie o uchylenie bądź stwierdzenie nieważności uchwały zgromadzenia akcjonariuszy jest legitymacja do zgłoszenia obu żądań.

Trafnie przyjął Sąd Okręgowy, że powód nie jest legitymowany do zaskarżenia uchwały (...), podjętej 30 listopada 2011 r. przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy pozwanej Spółki.

Przepis art. 422 ksh uprawnia do zaskarżenia uchwał zgromadzenia, poza zarządem i radą nadzorczą oraz członkami tych organów, jedynie akcjonariuszy.

Jest oczywistym, że właściciel akcji, których dotyczy przymusowy wykup, jest uprawniony do zaskarżenia uchwały – jeśli spełnia dalsze warunki z art. 422 ksh – tak długo, jak pozostaje akcjonariuszem. Może natomiast rodzić wątpliwości, czy zachował tę legitymację powód, skoro – jak wynika z ustaleń Sądu Okręgowego – przed wniesieniem pozwu utracił status akcjonariusza, ponieważ wykup akcji został już sfinalizowany. Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę stoi na stanowisku, że co do zasady należy powodowi tę legitymację przyznać, tyle że musiałyby zostać zachowane dalsze przesłanki formalne dopuszczalności zaskarżenia uchwały przez akcjonariusza.

Takie stanowisko zdawał się zająć także Sąd Okręgowy, skoro poprzestał na ocenie tych przesłanek. Jeśli jest bezsporne, że powód nie uczestniczył w zgromadzeniu i nie odmówiono powodowi w nim udziału, zaś skarżona uchwała była objęta porządkiem obrad, do zbadania pozostała jedynie prawidłowość zwołania zgromadzenia. Stosownie do art. 5 § 3 ksh wymagane prawem ogłoszenia pochodzące od spółki publikuje się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, chyba że inaczej stanowi ustawa, bądź umowa lub statut nakładają obowiązek ogłoszenia również w inny sposób.

Z kolei w art. 402 § 3 powiedziano, że gdy wszystkie akcje spółki są imienne, walne zgromadzenie może być zwołane za pomocą listów poleconych lub przesyłki kurierskiej. Oba przepisy są jednoznaczne i ich zestawienie nasuwa oczywisty wniosek, że w spółkach, o których mowa w art. 402 § 3 ksh, ustawa dopuszcza zaniechanie ogłoszenia w MSiG na rzecz zawiadomienia doręzonego bezpośrednio akcjonariuszowi w określony tam sposób.

Tym samym ustawodawca pozostawił władzom spółki wybór między ogłoszeniem w MSiG a przesyłkami kierowanymi bezpośrednio do akcjonariuszy, a nie – jak utrzymuje powód – zobligował je do zawiadomienia o Zgromadzeniu w sposób określony w art. 402 § 3 ksh.

Gdy zatem w statucie Spółki nie znalazł się zapis obligujący do zawiadomienia o zgromadzeniu w dwojaki sposób, a przeciwnie, w § 16 pkt 7 powtórzono normę generalną z art. 5 ust. 3 ksh, jest oczywistym, że zgromadzenie zwołano prawidłowo.

W konsekwencji powód nie jest legitymowany do zaskarżenia uchwały, co wyklucza jej badanie pod kątem zgodności z ustawą, statutem i dobrymi obyczajami. Dlatego rozważania Sądu Okręgowego dotyczące merytorycznych przesłanek stwierdzenia nieważności czy uchylenia uchwały (...), jak też rozpoznanie odnoszących się do nich zarzutów apelacyjnych Sąd Apelacyjny uznał za zbędne. Warto tylko zauważyć, że skarżoną uchwałą (...) zdecydowano wyłącznie

o przymusowym wykupie akcji, tymczasem podnoszone przez powoda argumenty

i zarzuty oraz wnioski o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego dotyczą wyceny akcji, która pozostaje poza przedmiotem uchwały (...), nastąpiła w fazie realizacji uchwały i z zasady nie może rzutować na jej ocenę na gruncie art. 422 § 1 czy art. 425 § 1 ksh.

Z tych przyczyn na podstawie art. 385 kpc i art. 98 kpc orzeczono jak w wyroku.

MR-K